

بازار برق در مسیر بازاریابی

مصوبه اخیر هیئت وزیران می تواند زمینه ساز تحول در بازار برق، واقعی تر شدن هزینه مصرف پر مصرف ها و افزایش سرمایه گذاری در تولید برق به ویژه انرژی خورشیدی باشد

محمد حقگو

economice@khorasannews.com

ابلاغ آیین نامه اجرایی بند «ب» ماده ۴۳ قانون برنامه هفتم توسعه از سوی هیئت وزیران، نشانه ای از تغییر در ساختار بازار برق کشور است؛ تغییری که بر اساس آن بخشی از تأمین برق مصرف کنندگان بزرگ از سازوکار سنتی دولتی به سمت بازار برق و بورس انرژی هدایت می شود؛ مسیری که می تواند به تدریج آرایش باز یگران این صنعت را نیز دگرگون کند. به گزارش خراسان، بر اساس این مصوبه، مشترکانی که ظرفیت قراردادی برق آن ها بیش از ۱۵۰ کیلووات است، در صورت مصرف بیش از الگوی تعیین شده باید مازاد برق مصرفی خود را با قیمت های کشف شده در بورس انرژی تأمین کنند. این گروه عمدتاً شامل واحدهای صنعتی، مجتمع های تجاری، هتل ها، ساختمان های اداری و برخی مصرف کنندگان بزرگ هستند. طبق برنامه اعلام شده، قرار است از سال آینده دامنه این سیاست به مشترکان با ظرفیت بیش از ۳۰ کیلووات نیز گسترش یابد که طیف گسترده تری از کسب و کارها را در بر خواهد گرفت.

رفع یک سوءبرداشت رایج

با این حال، یکی از ابهام های رایج در باره این مصوبه، خلط میان «ظرفیت منصوبه برق» و «میزان مصرف برق» است؛ موضوعی که باعث شده برخی تصور کنند اگر مصرف ماهانه آن ها از ۱۵۰ کیلووات بیشتر شود، مشمول این مصوبه خواهند شد.

در حالی که ملاک این آیین نامه، «ظرفیت قرار دادی» یا همان قدرت انشعاب است، نه میزان مصرف ماهانه. ظرفیت منصوبه با واحد «کیلووات» سنجیده می شود و نشان دهنده حداکثر توانی است که یک مشترک می تواند به طور همزمان از شبکه دریافت کند. این عدد هنگام واگذاری انشعاب تعیین می شود و به نوع کنتور و زیر ساخت اتصال مشترک به شبکه بستگی دارد.

برای مثال، یک واحد مسکونی معمولی با کنتور تک فاز ۳۲ آمپر، ظرفیتی در حدود ۶ تا ۱۰ کیلووات دارد؛ یعنی در هر لحظه حداکثر می تواند حدود ۶ کیلووات توان از شبکه دریافت کند. بنابراین حتی اگر چنین مشترکی در یک ماه مصرف نسبتاً بالایی داشته باشد، از آن جا که ظرفیت قراردادی او چند کیلووات بیشتر نیست، مشمول این مصوبه نخواهد شد.

در مقابل، «مصرف برق» یا واحد «کیلووات ساعت» اندازه گیری می شود و بیانگر میزان انرژی مصرف شده در طول زمان است؛ همان عددی که در قبض برق درج می شود. اگر ظرفیت منصوبه را به قطر یک لوله آب تشبیه کنیم، مصرف برق معادل حجم آبی است که در یک بازه زمانی از آن لوله عبور می کند. مصوبه جدید به قطر لوله توجه دارد، نه به حجم آب مصرفی در یک ماه.

به همین دلیل، در مرحله نخست، این سیاست عمدتاً متوجه مصرف کنندگان بزرگ صنعتی و تجاری است و بخش عمده مشترکان خانگی اساساً در این گروه قرار نمی گیرند.

ورود خرده فروشان و کشف قیمت در بازار

در چار چوب جدید، بیش از ۱۵۰ شرکت خرده فروشی برق نیز مجوز فعالیت دریافت کرده اند تا در تأمین برق مشترکان نقش آفرینی کنند؛ موضوعی که می تواند به افزایش رقابت در بازار برق و کشف قیمت واقعی در معاملات انرژی کمک کند. در این مدل، مصرف کننده بزرگ می تواند

برق مورد نیاز خود را از طریق قراردادهای

دوجانبه با معاملات بورس انرژی تأمین کند.

قیمت برق تجدیدپذیر در روزهای اخیر برای تحویل خرداد، بین ۸۳۰۰ تا ۸۵۰۰ تومان بوده است.

البته دولت همچنان نقش تنظیم گر و تضمین کننده تحویل برق در شبکه را حفظ خواهد کرد و مشترکانی که تمایلی به ورود مستقیم به بورس انرژی ندارند، می توانند از طریق خرده فروشان یا سایر سازو کارهای تعریف شده برق خود را تأمین کنند. به این ترتیب، نقش دولت از «تأمین کننده مستقیم» به «تنظیم گر بازار» تغییر می کند.

سیگنال قیمتی برای اصلاح مصرف

یک کارشناس انرژی در گفت و گو با خراسان معتقد است این سیاست در عمل نوعی سیگنال قیمتی برای اصلاح الگوی مصرف برای صنایع و واحدهای مصرفی بزرگ است (البته به نظر می رسد شرط مهم این موضوع، این است که الگوی مصرف این واحدها به درستی تعریف شده باشد و مسیر سرمایه گذاری بنگاه برای اصلاح الگوی مصرف با هدف کمترین آسیب به جریان تولید تعریف شده باشد). به گفته او، زمانی که برق مازاد

بر الگو با قیمت های بازار تأمین شود، مصرف کنندگان بزرگ انگیزه بیشتری برای مدیریت بار، افزایش بهره وری تجهیزات و بهینه سازی فرایندهای خود خواهند داشت. به گفته این کارشناس، قیمت برق در معاملات بورس انرژی در برخی مقاطع به ۸ هزار تومان برای هر کیلووات ساعت نیز رسیده و در دوره های اوج مصرف حتی می تواند افزایش یابد. در چنین شرایطی، ادامه مصرف غیر کارآمد برای بسیاری از بنگاه ها از نظر اقتصادی توجیه پذیر نخواهد بود.

پیوند با توسعه انرژی خورشیدی

در کنار این تغییر ساختاری، دولت مجموعه ای از سیاست ها را برای توسعه انرژی های تجدیدپذیر، به ویژه خورشیدی، دنبال می کند؛ از تسهیل تأمین مالی بانکی گرفته تا اصلاح مقررات ساختمانی و ایجاد «تابوی برق سبز» در بورس انرژی.

به اعتقاد کارشناسان، این دو مسیر به طور مستقیم به یکدیگر متصل اند. وقتی قیمت برق برای مصرف کنندگان بزرگ واقعی تر شود، سرمایه گذاری در نیروگاه های خورشیدی – چه در قالب احداث نیروگاه اختصاصی و چه از طریق خرید برق سبز – جذاب تر خواهد شد. این یعنی با ورود عرضه کنندگان برق خورشیدی به بورس، قیمت های کنونی، احتمالاً دستخوش تعدیل هایی نیز خواهد شد.

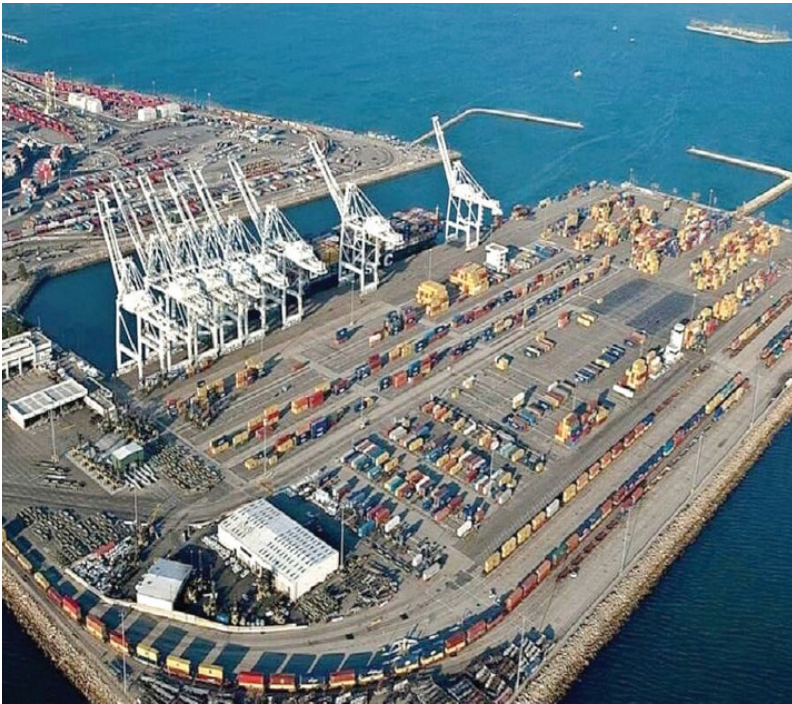
از سوی دیگر یکی از مشوق های مهم در این چارچوب آن است که اگر مصرف کنندگان بزرگ بخشی از برق مورد نیاز خود را از طریق احداث نیروگاه خورشیدی تأمین کنند، می توانند از برخی محدودیت ها یا هزینه های مربوط به تأمین برق مازاد در بازار معاف شوند. این موضوع می تواند صنایع و مجموعه های بزرگ را به سمت احداث نیروگاه های خورشیدی بامی یان نیروگاه های مقیاس متوسط سوق دهد؛ نیروگاه هایی که علاوه بر فروش برق به شبکه، در زمان محدودیت های شبکه نیز بخشی از نیاز مصرف کننده را پوشش می دهند.

تولد دوباره بازار برق؟

مجموعه این تحولات نشان می دهد صنعت برق کشور در حال حرکت به سمت مدلی تازه است؛ مدلی که در آن دولت بیش از گذشته نقش تنظیم گر را ایفا می کند و تولید و مبادله برق به تدریج به بازار و بخش خصوصی واگذار می شود. اگر این سیاست ها به درستی اجرا شود، می توان انتظار داشت که از یک سوفشار بر منابع مالی دولت کاهش یابد و از سوی دیگر، سرمایه های جدیدی به سمت تولید برق – به ویژه انرژی های تجدیدپذیر – هدایت شود. در چنین الگویی، اصلاح الگوی مصرف، توسعه خورشیدی و شکل گیری بازار رقابتی برق، سه ضلع یک مثلث خواهند بود که می توانند آینده صنعت برق کشور را بازتعریف کنند.

چابهار؛ فاصله زیاد با «پروژه ملی»

تعطل بیش از یک دهه در توسعه چابهار، ممکن است به قیمت از دست رفتن نقش ایران در برخی مسیرهای مهم ترانزیتی بینجامد

گروه اقتصاد بندر راهبردی چابهار با وجود گذشت بیش از یک دهه از آغاز برنامه های توسعه ای، همچنان با چالش هایی مانند بالاترین هزینه در انتخاب شریک تجاری، نبود بودجه متمرکز و نامشخص بودن متولی اجرایی روبه روست؛ وضعیتی که به گفته کارشناسان می تواند به از دست رفتن فرصت های ژئوپلیتیکی ایران در منطقه منجر شود.

محسن مروجی، تحلیلگر مسائل اقتصادی و راهبردی، در گفت و گو با خبرگزاری فارس با اشاره به اهمیت این بندر در معادلات تجاری منطقه، تأکید می کند که تأخیر در تصمیم گیری های کلان در باره چابهار، هزینه های قابل توجهی برای اقتصاد ایران به همراه داشته است. به گفته او، بندری که می توانست به یکی از حلقه های اصلی کریدورهای ترانزیتی منطقه تبدیل شود، هنوز به طور کامل وارد مدار تجارت نشده است.

یک دهه انتظار با شریک نامطمئن

به اعتقاد این تحلیلگر، یکی از عوامل اصلی کندی توسعه چابهار، نبود یک نقشه راه عملیاتی و مشخص نبودن نهاد مسئول در تصمیم گیری های کلان است. او می گوید با وجود گذشت بیش از ۱۰ سال از توافق با هند برای توسعه این بندر، هنوز مشخص نیست کدام نهاد باید پاسخگوی نتایج این همکاری باشد. مروجی همچنین انتخاب هند به عنوان شریک اصلی پروژه را مورد انتقاد قرار می دهد و معتقد است که ایران می توانست با رویکردی متفاوت، از ظرفیت های اقتصادی چین برای سرعت بخشیدن به توسعه چابهار استفاده کند. به گفته او، حجم روابط اقتصادی ایران و چین به مراتب گسترده تر است و همین موضوع می توانست به پیشبرد سریع تر پروژه کمک کند.

پراکندگی منابع؛ مانع پیشرفت پروژه

این تحلیلگر اقتصادی یکی دیگر از چالش های توسعه چابهار را نحوه تخصیص منابع مالی می داند. به گفته او، توزیع محدود منابع میان پروژه های متعدد باعث شده هیچ کدام از طرح های راهبردی به نتیجه نرسند. به باور او، تمرکز بودجه بر پروژه هایی مانند چابهار می توانست در مدت کوتاهی به ایجاد ثروت و رونق اقتصادی منجر شود و نقش این بندر را در تجارت منطقه ای تقویت کند.

چالش های عملیاتی در مسیر تجارت

علاوه بر مسائل مدیریتی و مالی،

مشکلات عملیاتی نیز از دیگر عوامل کاهش جذابیت چابهار برای فعالان اقتصادی عنوان می شود. مروجی توضیح می دهد که در حال حاضر بسیاری از کامیون ها به صورت خالی به چابهار می روند و با بار باز می گردند، موضوعی که هزینه حمل و نقل را برای بازرگانان افزایش می دهد.

به گفته او، اگر چه فاصله دریایی برخی مسیرها از طریق چابهار کوتاه تر است، اما هزینه های دمو راژ و زمان انتظار برای تخلیه کالا موجب می شود مزیت مسافتی این بندر عملاً از بین برود. در نتیجه بسیاری از بازرگانان ترجیح می دهند مسیرهای سنتی مانند بندرعباس را انتخاب کنند.

رقابت فشرده کریدورهای منطقه ای

این تحلیلگر با اشاره به رقابت فزاینده کریدورهای حمل و نقل در منطقه هشدار می دهد که اگر توسعه چابهار با سرعت بیشتری دنبال نشود، ایران ممکن است نقش خود را در برخی مسیرهای مهم ترانزیتی از دست بدهد. او به شکل گیری مسیرهای جایگزین در منطقه اشاره می کند؛ از جمله کریدورهایی که از

خاندان محترم معتکف ایمانی جناب آقای دکتر بهنام معتکف

درگذشت مادر بزرگوارتان را خدمت شما و خواهران گرامی صمیمانه تسلیت عرض نموده و از خداوند منان جهت ایشان آمرزش و علو درجات و برای بازماندگان صبر و شکیبایی مسئلت داریم.
سرهنگ علیرضا قاسمی و بانو

بازگشت همه به سوی اوست

با نهایت تأسف و تأثر درگذشت بزرگ خاندان شادروان حاج محمد سعید سعیدی نجات

را به اطلاع کلیه دوستان، اقوام و آشنایان محترم می رسانیم.

آیین بدرقه و خاکسپاری آن مرحوم

امروز شنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۲/۲۶ ساعت ۱۱ در بهشت رضا

(بلوک ۲۵) انجام خواهد شد.

مراسم یادبود به پاس احترام و بزرگداشت آن عزیز

روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۲/۲۸ از ساعت ۱۵:۳۰ الی ۱۷:۳۰

در مسجد غدیر باباعلی، بلوار سازمان آب

(ششصد دستگاه، انتهای ارشاد یک)

به صورت مردانه و زنانه منعقد می گردد.

خانواده های: سعیدی نجات، امیری، غفوریان، باقرزاده، عیدی و سایر فامیل وابسته

با افتخار میزبانان هستیم: تشریفات شریف

بازگشت همه به سوی اوست

با نهایت تأسف و تأثر

درگذشت مادری مهربان و دلسوز

(معلم بازنشسته)

بانو وجیهه جاهد عطائیان (همسر شادروان سرهنگ بهروز معتکف ایمانی)

را به اطلاع کلیه دوستان، اقوام و آشنایان محترم می رسانیم.

مراسم یادبود به پاس احترام و بزرگداشت آن عزیز

فردا یکشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۲/۲۷ از ساعت ۱۶ الی ۱۷:۳۰

در مسجد توفیق واقع در احمدآباد (نیش طالقانی ۹)

به صورت مردانه و زنانه منعقد می گردد.

خانواده های: معتکف ایمانی، جاهد عطائیان، درمانی، محمدنیا، سلیمانی، مسلم، رشیدی، نقائیان و سایر فامیل وابسته

فرزندان: بهناز، آذر، بهنام، ودیع

تلفن تماس بخش پشتیبانی

۳۷۰۰۹۹۱۴

سفرارش آنلاین

امکان ارسال عکس

دریافت فاکتور

استفاده از متن های پیشنهادی

WWW.۳۷۰۱۰۱R

آسان ترین راه سفارش آگهی ترچیم و تسلیت

